

“הצעת חוק איסור הכחשת טבח שמחת תורה”

13 בנובמבר 2023

כ”ט בחשוון תשפ”ד

1. בתאריך 7.10.23 בחג “שמחת תורה”, ארגוני הטרור חמאס והג’יהאד האסלאמי הפלסטיני ועוזריהם, תקפו את מדינת ישראל. בתקיפה זו פלשו אלפי מחבלים לשטחה הריבוני של מדינת ישראל, רצחו באכזריות ובמעשי זוועה כ- 1,200 אנשים, לרבות אזרחים, וביניהם נשים, ילדים ותינוקות. הטרוריסטים התעללו בגופות, ערפו ראשים וראשי תינוקות, שרפו אנשים ותינוקות חיים, אנסו נשים באכזריות ועשו מעשי זוועה רבים שלא נראו מאז שואת יהודי אירופה. בנוסף, הטרוריסטים חטפו לרצועת עזה כ- 240 אנשים (לרבות אזרחים בהם קשישים, נשים, ילדים ותינוקות) (חלקם חולים מאוד) ופצעו מעל - 4,000 אזרחים חלקם במצב קשה ואנוש. מעת החלה ההתקפה נורו אלפי טילים ופגזים לערי ישראל. בעקבות התקיפה הני”ל - שכללה פשעי מלחמה, פשעים נגד האנושות ופשעי השמדת עם - כבר באותו היום הכריזה ממשלת ישראל מלחמה נגד ארגוני החמאס והג’יהאד האסלאמי הפלסטיני ע”פ סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה.
2. הברוטאליות של מבצעי הפשעים והזוועות שנעשו גרמו לתובנה רחבה בקרב הציבור בישראל שיש להוקיע את מבצעי הפשעים באופן דומה לפשעי הנאציזם בשואה. ברם, בדומה לתופעה הנלווה של הכחשת השואה כבר החלה תופעה של הכחשת הטבח או ניסיון למעט את ממדיו. בעקבות זאת הורה שר המשפטים לאנשי המקצוע במשרד המשפטים לגבש הצעת חוק שתאסור את הכחשת הטבח ותקבע ענישה מחמירה למי שיעשה כן.¹ בנוסף לתופעה מצערת זו התגלו לאחר הטבח כמאה מקרים של אהדה לביצוע הטבח או לארגונים שביצעו אותו. מקרים אלו אף כללו רופאים במוסדות רפואיים, סייעת בגן ילדים, עובדת עירייה וכן מרצה וסטודנטים במוסדות אקדמיים.² ולכן מוצע לחוקק חוק ל”איסור הכחשת טבח שמחת תורה”, בדומה למתווה של חוק איסור הכחשת השואה, התשמ”ו – 1986, כך שיאסור את הכחשת הטבח או הזדהות עם פשעי החמאס והג’יהאד האסלאמי הפלסטיני ועוזריהם, תוך הדגשה שלאחר חקיקת החוק כל הזדהות עם ארגוני החמאס והג’יהאד האסלאמי הפלסטיני, כמוה כהזדהות עם הפשעים שבוצעו בטבח. חוק זה יסייע בשמירת ההשוואה בין הטבח הנורא לפשעי הנאציזם, וישקף את החומרה בהכחשת הטבח או הזדהות עם הארגונים שביצעו אותו.
3. אמנם, סעיף 24 לחוק המאבק בטרור, התשע”ו – 2016 קובע איסור על גילוי הזדהות עם ארגון טרור וקובע רף ענישה של שלוש שנים ובמקרה של הסתה רף של חמש שנים.³ ברם, נראה שלאור הטבח הנורא יש להחמיר בענישה של גילויי הזדהות עם ארגוני הטרור חמאס והג’יהאד האסלאמי הפלסטיני, כך שרף הענישה יהיה שש שנים ויאסר כל שיח המכחיש את מעשי הטבח שהתרחשו, ללא כל קשר לתוצאה האפשרית של הכחשה זו.
4. בתאריך 19.2.23 התקבל חוק לביטול אזרחותו או תושבותו של פעיל טרור שמקבל תגמול עבור ביצוע מעשה הטרור (תיקוני חקיקה) התשפ”ג – 2023. החקיקה החדשה יצרה הליך ייעודי לביטול אזרחות או תושבות למי שהורשע במעשה טרור. בתאריך 2.11.23 התפרסם תזכיר חוק לביטול אזרחות או תושבות בגין מעשה שנעשה בעת מצב מיוחד בעורף (תיקוני חקיקה), התשפ”ד – 2023. מטרת התזכיר החדש היא להתייחס באופן מחמיר ביותר למעשה של הזדהות עם ארגון טרור והסתה לטרור לפי סעיף 24 לחוק המאבק בטרור, וכן למעשה של

¹ סיון חילאי וטובה צימוקי “ח”כית מרע”מ הטילה ספק באירועי ה-7 באוקטובר, ליון גינה: חמאס ביצע טבח נורא” **Ynet** (5.11.23).

² יורי ילון ומיטל יסעור בית-אור “המרכז הרפואי הדסה השעה רופא שהביע תמיכה בחמאס” **ישראל היום** (15.10.23) סתיו נמר ואלון חכמון “בעקבות דיווח כי תמך בטרור: רופא מבית חולים השרון הושעה” **מעריב** (18.10.23). ליטל דוברוביץקי “הגנת והרופא שתמכו בחמאס: מתי התבטאויות יכולות להביא לפיטורים?” **Ynet** (16.10.23); עידן יוסף “מכללת קיי פיטרה מרצה ערבייה שהצדיקה את הטבח” **News1** (30.10.23). רן בוקר, “אחרי הפרסום ב: ynet-בצלאל הרחיקה לאלתר סטודנטים שתמכו במעשי חמאס” **Ynet** (12.10.23); “סטודנט באוניברסיטת בן גוריון הושעה אחרי שתמך בטבח של חמאס” **ערוץ 7** (11.10.23); עטרה גרמן “אפס סובלנות”: עובדת בעירייה פוטרה וארבעה סטודנטים הושעו לאחר שהביעו תמיכה בחמאס” **מקור ראשון** (9.10.23).

³ כן ראו תיקון חקיקה מיום 8.11.23 ביחס לצריכת פרסומים של ארגון טרור, חוק המאבק בטרור (תיקון מס’ 9 והוראת שעה), התשפ”ד – 2023.

הפרת אמונים, שנעשו בתקופה של הכרזה על מצב מיוחד בעורף. אנו סבורים שיש להחיל את ההליך הייעודי לביטול אזרחות או תושבות גם למי שמכחיש את טבח שמחת תורה או מזדהה עם ארגוני החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני, גם כאשר לא תתקיים הכרזה על מצב מיוחד בעורף, וזאת לאור החומרה שמעשים אלו מעבר לחומרה של הזדהות עם ארגוני טרור.

5. כאמור מקרים של הכחשת טבח שמחת תורה או הזדהות עם ארגוני הטרור שביצעו אותו התרחשו גם בקרב בעל משרות ציבוריות, לרבות בתחום החינוך והרפואה. לאור חומרת המעשים נראה שאין להשלים עם תופעה שבה אנשים שמקבלים את משכורתם מהציבור יוכלו לפגוע פגיעה כה אנושה ברגשות הציבור, בכך שיכחישו את קיום הטבח או יזדהו עם הארגונים שביצעו אותו. יתרה מכך, האופי של השירות שניתן על ידי בעלי משרות ציבוריות לא מאפשר מטבע הדברים לקבלם אצל גורם מתחרה, כך שלמרות הסלידה הקשה מהתבטאויות אלו הפרטים בציבור יוכרחו לקבל מהם את השירות הציבורי. בנוסף, לא יעלה על הדעת שגורם חינוכי יחזיק בדעות אלו ויהיה מופקד על חינוך בבתי ספר או הוראה במוסד להשכלה גבוהה. מקל וחומר שלא ניתן לאפשר לעובד במוסד רפואי להביע דעות שכאלו ולהיותו בתפקידו, נוכח האמון שמקבלי השירות רפואי אמורים לתת בו. לפיכך, מוצע שעובדי הציבור, עובד במוסד להשכלה גבוהה, עובד במוסד חינוכי ועובד במוסד רפואי שיוגש נגדם כתב אישום על הכחשת הטבח או על הזדהות עם הארגונים שביצעו אותו יושעה מיידית מעבודתו, ואם יורשע אף יפוטר תוך 30 יום. פיטורין אלו יתאפשרו גם נוכח קיומה של קביעות או חוזה עבודה, ולא יעניקו למפוטר פיצויים בגין הפרת חוזה. בנוסף סטודנט שיכחיש את טבח שמחת תורה או יזדהה עם ארגוני הטרור שביצעו אותו יורחק לצמיתות מהמוסד בו הוא לומד ולא יתקבל בשום מוסד אחר להשכלה גבוהה, שכן אין לאפשר לאדם שמחזיק בדעות שכאלו לקבל תואר אקדמי בישראל.⁴

הוראות אלו לא יחולו כמובן, ככל שמדובר בפרסום דין וחשבון נכון והוגן על פרסום האסור לפי החוק המוצע, ככל שלא משתמעת מהפרסום אהדה או הזדהות עם ארגוני הטרור חמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני.

ד"ר הראל ארנון

פרופ' טליה איינהורן

תא"ל נתנאל בנישו

ד"ר חגי ויניצקי

עו"ד רון סופר

ד"ר שאול שארף

⁴ נדרשת חקיקה ברורה בתחום זה נוכח דעות, שאין אנו מסכימים עמהן, לפיהן המוסדות האקדמיים מנועים מלפעול כנגד סטודנטים שהביעו אהדה לטבח שמחת תורה או לארגונים שביצעו אלא אם קיימת זיקה משמעותית וברורה בין ההתבטאות של הסטודנט לבין הלימודים במוסד, ראו: ברק מדינה, אילן סבן, מיכל סליטרניק, אלכסנדר (סנדי) קדר "סמכויות המוסדות להשכלה גבוהה בישראל להגביל את חופש הביטוי של סטודנטים" ICON-S-IL Blog (wordpress.com) ICON-S-IL Blog

הצעת חוק איסור הכחשת טבח שמחת תורה, התשפ"ד – 2023

1. מטרה

חוק זה מטרתו למנוע פרסומים המכחישים את טבח שמחת תורה או מביעים דברי שבח או הזדהות עם הפשעים שנעשו במסגרתו.

2. הגדרות

"טבח שמחת תורה": טבח שנעשה על ידי ארגוני החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני ועוזריהם בחג שמחת תורה התשפ"ד.

"מוסד להשכלה גבוהה": מוסד להשכלה גבוהה המוכר לפי חוק המועצה להשכלה גבוהה, תשי"ח-1958.

"מוסד רפואי": כהגדרתו בסעיף 24 (א) לפקודת בריאות העם מס' 40 לש' 1940.

"עובד הציבור": כהגדרתו בסעיף 34 כד' לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.

"החמאס והג'יהאד האסלאמי": לרבות כל פלג, קבוצה, סיעה או מוסד של ארגונים אלה עליהם הכריז שר הביטחון מתוקף סמכויותיו מעת לעת.

3. איסור הכחשת טבח שמחת תורה

המפרסם, בכתב או בעל פה או באמצעי תקשורת אלקטרוניים, דברים המכחישים את המעשים שבוצעו בטבח שמחת תורה או ממעיטים את ממדיהם, בכוונה להגן על מבצעי הפשעים הללו או להביע להם אהדה או הזדהות, דינו - מאסר שש שנים.

4. איסור פרסום אהדה לפשעי החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני

(א) העושה מעשה של הזדהות עם טבח שמחת תורה או עם מבצעיו, לרבות בדרך של פרסום, בכתב או בעל פה או באמצעי תקשורת אלקטרוניים, דברים של שבח או אהדה לטבח שמחת תורה או למבצעיו, דינו - מאסר שש שנים.

(ב) העושה, לאחר תחילת תוקפו של חוק זה, מעשה של הזדהות עם ארגוני החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני, לרבות בדרך של פרסום, בכתב או בעל פה או באמצעי תקשורת אלקטרוניים, דברי שבח, אהדה או הזדהות לארגוני החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני או חברי ארגונים אלו, בין אם הם בחיים ובין אם לאו, דינו - מאסר חמש שנים.

5. ביטול אזרחות או תושבות קבע

דין אדם שהורשע בעבירה לפי סעיפים 3 או 4 כדין אדם שביצע "הפרת אמונים למדינת ישראל" כאמור בסעיף 11 (ב) (2) לחוק האזרחות, תשי"ב - 1952 או בסעיף 11א (ד) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.

6. פיטורין ממוסד ציבור, מוסד להשכלה גבוהה, מוסד חינוכי ומוסד רפואי

(א) עובד הציבור, עובד במוסד להשכלה גבוהה, עובד במוסד חינוכי ועובד במוסד רפואי שהוגש כנגדם כתב אישום בעבירות לפי סעיפים 3 או 4 לחוק יושעו מעבודתם עד למתן פסק הדין.

(ב) עובד הציבור, עובד במוסד להשכלה גבוהה, עובד במוסד חינוכי ועובד במוסד רפואי שהורשעו בעבירות לפי סעיפים 3 או 4 לחוק יפוטרו מעבודתם לא יאוחר משלושים ימים לאחר שפסק הדין נעשה סופי.

(ג) פיטורין לפי סעיף זה יתקיימו על אף קיומה של קביעות או קיומו של חוזה עבודה.

(ד) הפסקת חוזה עבודה על פי הוראות סעיף זה, לא תעניק פיצויים למפוטר על פי חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א – 1970.

7. הרחקת סטודנט ממוסד להשכלה גבוהה

- (א) מוסד להשכלה גבוהה ישעה מלימודים סטודנט שהוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות לפי סעיפים 3 או 4 לחוק עד למתן פסק הדין.
- (ב) סטודנט שהורשע בעבירות לפי סעיפים 3 או 4 לחוק יורחק לצמיתות מהמוסד האקדמי שבו למד לא יאוחר משלושים ימים לאחר שפסק הדין נעשה סופי.
- (ג) סטודנט שהושעה ממוסד להשכלה גבוהה כאמור בס"ק א' וטרם ניתן פסק הדין או שהורחק ממוסד להשכלה גבוהה כאמור בס"ק ב' לא יתקבל לכל מוסד להשכלה גבוהה אחר.
- (ד) אין באמור בסעיף זה כדי להגביל את סמכותו של מוסד אקדמי להרחיק מלימודים סטודנט החשוד כי עבר עבירות לפי סעיפים 3 או 4 לחוק.

8. פרסום מותר

פרסום מחקר או כתבה עיתונאית נכונים והוגנים על פרסום האסור לפי חוק זה לא יראו כעבירה לפי חוק זה, ובלבד שלא משתמעת מהפרסום הבעת אהדה או הזדהות עם ארגוני הטרור חמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני.

דברי הסבר

בתאריך 7.10.23 ארגוני הטרור חמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני, תקפו את מדינת ישראל. בתקיפה זו פלשו אלפי מחבלים לשטחה הריבוני של מדינת ישראל, רצחו באכזריות ובמעשי זוועה כ- 1,200 אנשים, לרבות אזרחים, וביניהם נשים, ילדים ותינוקות. הטרוריסטים התעללו בגופות, ערפו ראשים וראשי תינוקות, שרפו אנשים ותינוקות חיים, אנסו נשים באכזריות ועשו מעשי זוועה רבים שלא נראו מאז שואת יהודי אירופה. בנוסף, הטרוריסטים חטפו לרצועת עזה כ- 240 אנשים (לרבות אזרחים בהם קשישים, נשים, ילדים ותינוקות) (חלקם חולים מאוד) ופצעו מעל 4,000 אזרחים חלקם במצב קשה ואנוש. מעשים אלו כללו פשעי מלחמה, פשעי השמדת עם, בראש ובראשונה נגד העם היהודי ופשעים נגד האנושות.

הברוטאליות של מבצעי הפשעים והזוועות שנעשו גרמו לתובנה רחבה בקרב הציבור בישראל שיש להוקיע את מבצעי הפשעים באופן דומה לפשעי הנאציזם בשואה. ברם, בדומה לתופעה הנלווה של הכחשת השואה כבר החלה תופעה של הכחשת הטבח או ניסיון למעט את ממדיו. בנוסף לתופעה מצערת זו התגלו לאחר הטבח כמאה מקרים של אהדה לביצוע הטבח או לארגונים שביצעו אותו. מקרים אלו אף כללו רופאים במוסדות רפואיים, סייעת בגן ילדים, עובדת עירייה וכן מרצה וסטודנטים במוסדות אקדמיים. בעקבות זאת הורה שר המשפטים לאנשי המקצוע במשרד המשפטים לגבש הצעת חוק שתאסור את הכחשת הטבח ותקבע ענישה מחמירה למי שיעשה כן. לפיכך, מוצע לחוקק חוק ל"איסור הכחשת טבח שמחת תורה", בדומה למתווה של חוק איסור הכחשת השואה, התשמ"ו - 1986, כך שיאסור את הכחשת הטבח או הזדהות עם ארגוני החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני, שכן לאחר הטבח כל הזדהות עם ארגוני החמאס והג'יהאד האסלאמי הפלסטיני, כמוה כהזדהות עם הפשעים שביצעו ארגונים אלו במסגרת הטבח. חוק זה יסייע בשמירת ההשוואה בין הטבח הנורא לפשעי הנאציזם, וישקף את החומרה בהכחשת הטבח או הזדהות עם הארגונים שביצעו אותו. השוואת הטבח למעשי הנאצים כוללת משמעויות נוספות והן: שלילת אזרחות או תושבות לאלו שתומכים בטבח או במבצעו; פיטורין ממוסד ציבור, מוסד להשכלה גבוהה, מוסד חינוכי ומוסד רפואי והרחקת סטודנטים ממוסדות להשכלה גבוהה.

סעיף 1: קובע את מטרת החוק: למנוע פרסומים המכחישים את טבח שמחת תורה או מביעים דברי שבח או הזדהות עם הפשעים שנעשו במסגרתו.

סעיף 2: כולל מספר הגדרות נדרשות.

סעיף 3: כולל איסור הכחשת טבח שמחת תורה בדומה לסעיף המקביל בחוק איסור הכחשת השואה, כולל התייחסות לפרסום גם באמצעים אלקטרוניים, אמצעים שלא היו קיימים בעת חקיקת החוק הנ"ל.

סעיף 4: כולל איסור על פרסום דברי שבח או האהדה לטבח ולארגונים שביצעו אותו, תוך שימת לב שמעתה והלאה כל פרסום דברי שבח, אהדה או הזדהות עם הארגונים שביצעו את הטבח: החמאס והגא"פ וחבריהם, כמוה כהזדהות עם

הטבח, כשם שהזדהות עם הנאצים כמוה כאהדה לפשעי השואה. תוך דגש שהעבירה כוללת גם הזדהות עם חברי הארגונים הללו החיים והמתים. העונש בגין פרסום דברי אהדה ושבח לטבח באופן ישיר הינו שש שנים, ואילו העונש בגין הזדהות עקיפה עם הטבח דרך הזדהות עם הארגונים שביצעו אותו הינו חמש שנים.

סעיף 5: העובר עבירות על פי סעיפים 3 או 4 הוא אדם שאין שספק שאינו ראוי להיות אזרח או תושב ישראל, ולכן הרשעה בעבירות אלו תאפשר לשלול את אזרחות או תושבות המורשע.

סעיף 6: מאחר שלא ניתן לקבל שאנשים שעובדים במשרות ציבוריות, מוסדות להשכלה גבוהה, מוסדות חינוכיים ומוסדות רפואיים יפרסמו דברי הכחשה של הטבח או לחילופין אהדה לטבח או למבצעיו, אזי מי שיוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות על פי סעיפים 3 או 4 יושעה מעבודתו ומי שיורשע בהן יפוטר.

סעיף 7: מאחר שלא ניתן לקבל שמדינת ישראל תעניק תואר אקדמי למי שיפרסם דברי הכחשה של הטבח או לחילופין אהדה לטבח או למבצעיו, אזי סטודנט שיוגש נגדו כתב אישום בגין עבירות אלו יושעה מלימודיו וסטודנט שיורשע בהן יורחק לצמיתות.

סעיף 8: מדגיש כי פרסום מחקר או כתבה עיתונאית על פרסום האסור לפי חוק זה לא ייחשב כעבירה, ובלבד שלא משתמעת מהפרסום הבעת אהדה או הזדהות עם ארגוני הטרור שביצעו את הטבח.